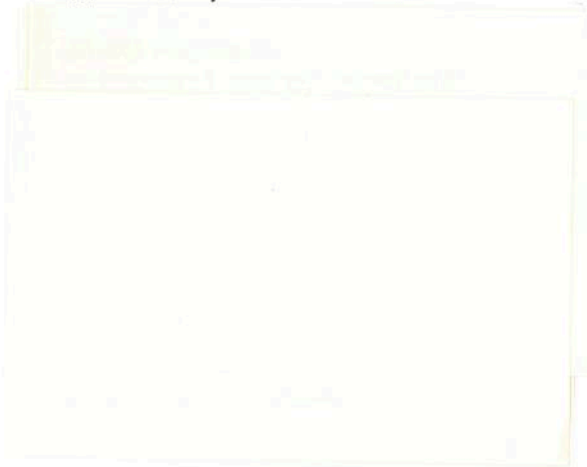




W uzupełnieniu petycji złożonej w dniu 12.05.2023
o objęcie ochroną rzeki Bzury, w odpowiedzi
na pismo o sygnaturze KTI.7121.17.2023

Wnioskodawcy:



ęczew

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO BIURO PODAWCZE (10)		
Data wpływu	27 -07- 2023	Godzina wpływu 13-16
Ilość załączników:		
Podpis przyjmującego:		



Marszałek Województwa łódzkiego
Grzegorz Schreiber
al. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź

Art 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1. Władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.*
- 2. Ochrona środowiska jest obowiązkiem władz publicznych.*
- 3. Każdy ma prawo do informacji o stanie i ochronie środowiska.*
- 4. Władze publiczne wspierają działania obywateli na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska*

PETYCJA

Na podstawie art. 2 i 4 ustawy z 11 lipca 2014 r. o petycjach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 870 ze zm.) oraz art. 74 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wnosimy o ustanowienie obszaru chronionego krajobrazu dla rzeki Bzura na odcinku od dopływu Sokołówki do Bzury do wsi Mamień (powiat zgierski, w gmina Parzęczew), wraz z przylegającymi terenami zielonymi w jej dolinie



UZASADNIENIE

Wg raportu GDOS z 2022 98,9% polskich rzek jest w stanie złym. Niestety województwo łódzkie nie wyróżnia się na tym polu pozytywnie, stan wszystkich badanych wód powierzchniowych w naszym województwie oceniono źle. Chociaż woj. łódzkie ma wiele pięknych i cennych rzek, które mogłyby być wspaniałą wizytówką województwa, wciąż nie potrafimy zadbać o ten potencjał i wartość naszego regionu. Bardzo cieszy nas fakt podjęcia przez sejmik województwa uchwały o ustanowienie Obszaru Chronionego Krajobrazu dla rzeki Ner, to bardzo ważnych krok w kierunku ochrony przyrody i bioróżnorodności w naszym województwie. Na podobną ochronę, zasługuje Bzura, niestety jej górny bieg, chociaż na dużym odcinku cenny przyrodniczy – nie jest objęty ochroną.

Odcinek od dopływu Sokołówki do Bzury do wsi Mamień (powiat zgierski, w gmina Parzęczew), o którym mowa w petycji, cechuje się dużą różnorodnością biologiczną. Na tym terenie występuje bogata roślinność łąkowa i leśna, na szczególną uwagę zasługują naturalne fragmenty nieuregulowanej rzeki, siedliska naturalne, półnaturalne i segetalne wśród których można wyróżnić nadrzeczne łągi olszowe i wierzbowe, olsy, bory sosnowe i mieszane, szuwały nadrzeczne, łąki kośne, w tym łąki wytworzone na glebach torfowych, pola, nieużytki rolne, stawy hodowlane i rekreacyjne, pozostałości starorzeczy.

Niezwykle istotną rolę odgrywają również gleby torfowo-mułowe oraz murszowo-mineralne i murszowate oraz torfy niskie, które wytworzyły się w dolinie na wnioskowanym do objęcia ochroną odcinku. Takie gleby obserwujemy na wysokości na wysokości wsi Kolonia Bużycka - Kolonia Dołek (gleby murszowo-mineralne i murszowate), Ruda-Bugaj (gleby murszowo-mineralne i murszowate oraz torfy niskie), wsi Nakielnica i Kobiąłka (gleby murszowo-mineralne i murszowate) oraz wzdłuż całego odcinka na terenie gminy Parzęczew (gleby torfowo-mułowe oraz murszowo-mineralne i murszowate), zwłaszcza na wysokości wsi Nowomłynny, Mariampol, Radzibórz oraz Chociszew (gleby torfowo-mułowe). Gleby torfowe i torfowo-mułowe są jednym z największych magazynów wody mogących kumulować jej zasoby nawet do kilku metrów głębokości, co wpływa na poziom wody gruntowej i zapobiega wysychaniu ziemi w okresach suszy. Są również naturalną barierą ochronną przed erozją oraz zmniejszają ilość zanieczyszczeń i osadów, które trafiają do rzek i innych cieków wodnych. Dolina stanowi jednocześnie naturalny obszar zalewowy i dzięki zachowanej na wielu obszarach naturalnej morfologii koryta spowalnia zjawisko powodzi w obszarach położonych w dolnych odcinkach rzeki.

W dolinie Bzury znajdują się siedliska dla wielu gatunków zwierząt, w tym gatunki chronione. Wśród ssaków można na tym terenie spotkać: Wydrę europejską (*Lutra lutra lutra*), bobra europejskiego (*Castor fiber*), karczownika ziemnowodnego (*Arvicola amphibius*), sarnę europejską (*Capreolus capreolus*), zając szaraka (*Lepus europaeus*), jeża europejskiego (*Erinaceus europaeus*), lisa rudego (*Vulpes vulpes*), kret europejski (*Talpa europaea*), wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), kuna leśna (*Martes martes*), kuna domowa (*Martes foina*), łasica (*Mustela*), Borsuk europejski (*Meles meles*). Wśród płazów żaba trawna (*Rana temporaria*), żaba jeziorowa (*Rana lessonae*), żaba moczarowa (*Rana arvalis*), żaba wodna (*Rana esculenta*), traszka zwyczajna (*Lissotriton vulgaris*) i gadów: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*), zaskroniec (*Natrix natrix*), żmija zygzakowata (*Vipera berus*). Na wskazanym terenie siedliska ma również wiele gatunków ptaków: łabędź niemy (*Cygnus olor*), kokoszka wodna (*Gallinula chloropus*), łyska zwyczajna (*Fulica atra*), krzyżówka (*Anas platyrhynchos*), wodnik (*Aquarius*), zimorodek zwyczajny (*Alcedo atthis*), trzciniak (*Acrocephalus arundinaceus*), trzcinniczek zwyczajny (*Acrocephalus scirpaceus*), łożówka (*Acrocephalus palustris*), zaganiacz (*Hippolais icterina*), gajówka (*Sylvia borin*), kapturka (*Sylvia atricapilla*), słowik szary (*Luscinia luscinia*), szpak (*Sturnus vulgaris*), kos (*Turdus merula*), Drozd śpiewak (*Turdus philomelos*), piegża (*Currucula curruca*), pokrzewka cierniówka (*Currucula communis*), trznadel (*Emberiza citrinella*), kulczyk (*Serinus serinus*), szczygieł (*Carduelis carduelis*), pliszka siwa (*Motacilla alba*), jaskółka dymówka (*Hirundo rustica*), oknówka (*Delichon urbicum*), dymówka (*Hirundo rustica*), Dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*), dzięcioł zielony (*Picus viridis*), dzięciołek (*Dendrocopos*), krętogłów (*Jynx torquilla*)



Kolejnym powodem, dla którego należy chronić naturalne walory przyrodnicze wskazanego terenu przed działaniami inwestycyjnymi, to fakt, że w ostatnich dziesięcioleciach odnotowano wiele niekorzystnych zmian klimatycznych w Polsce. Od końca XIX wieku, temperatura powietrza systematycznie rośnie, a od 1989 roku trend ten jest szczególnie wyraźny. W latach 1951-1981 na terenie Polski susze wystąpiły 6 razy, z kolei w latach 1982-2011 - 18 razy, Polska centralna uważana jest za najbardziej zagrożony pustynnieniem region Polski. z powodu niskiego poziomu retencji wód powierzchniowych i postępującego pustynnienia. Województwo łódzkie charakteryzuje się niskim stopniem retencionowania wód powierzchniowych oraz najniższym poziomem lesistości w Polsce przy jednoczesnym wysokim udziale gruntów zdegradowanych z powodu urbanizacji i przemysłu. Tereny zielone, lasy, koryta i doliny rzek mają ponadto pozytywny wpływ na jakość powietrza, odgrywają również ważną rolę napowietrzającą miasta, są częścią korytarzy ekologicznych i znacznie podnoszą walory przyrodnicze ziemi łódzkiej, co sprawia, że jest ona przyjazna dla środowiska i ludzi.

Ochrona doliny rzeki Bzury jest ważna zarówno dla środowiska naturalnego, jak i dla społeczności lokalnej. Tereny te są bardzo atrakcyjnym miejscem dla spacerowiczów, biegaczy i przyrodników amatorów. Na całej długości koryta rzeki, biologiczna różnorodność fauny i flory ma niepowtarzalną wartość dydaktyczną dla ludzi w każdym wieku oraz wartość wychowawczą dla przyszłych pokoleń. Wartość przyrodnicza tych terenów była tworzona przez dziesięciolecia, a jej zniszczenie przez zaniedbania samorządów może mieć długotrwałe skutki. Ponadto, należy pamiętać o wartości historycznej doliny, która stanowi integralną część tożsamości lokalnej społeczności. Na wnioskowanym odcinku znajduje się także zabytkowy dom po starym zbożowym młynie wodnym (Nowomłyn 1, dz. nr 180/3 obręb 0009 Mariampol), wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz most, który uzupełnia walory estetyczne i urokliwość tego miejsca. Tereny zielone i naturalne odgrywają kluczową rolę w poprawie zdrowia psychicznego i fizycznego ludzi. W przypadku doliny rzeki Bzury, tereny te pełnią ważną funkcję regulującą i regeneracyjną dla ogólnego zdrowia. Dostępność terenów naturalnych służących odpoczynkowi i regeneracji ma kluczowe znaczenie dla zachowania zdrowia lokalnej społeczności, zwłaszcza w obliczu narastającej katastrofy klimatycznej. Ochrona tych terenów stanowi skuteczne narzędzie przeciwdziałania negatywnym skutkom klimatu na ludzi i zwierzęta. Stanowi to równocześnie doraźną i długofalową ochronę przed anomalią wysokich temperatur, upałów, susz i innych zagrożeń, groźnych dla zdrowia i życia ludzi i zwierząt.

Zakres petycji oraz wskazany obszar wpisują się w przyjęty przez sejmik województwa łódzkiego *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego oraz Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi, Łódzkie 2030*. W celu szczegółowym nr IV: Region o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego czytamy, iż celem zachowania najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego wskazane jest m.in.

- utworzenie 10 nowych obszarów chronionego krajobrazu, obejmowanie ochroną prawną kolejnych nowych obszarów chronionego krajobrazu cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym stanowiących uspołnienie systemu obszarów chronionych województwa: w tym OChK „Bzury i dorzecze Sokołówki” (podjęcie uchwał Sejmiku Województwa Łódzkiego)
- zachowanie terenów zieleni, korytarzy przewietrzających, utrzymywanie ciągłości ekologicznej z terenami sąsiednimi oraz ograniczanie niekontrolowanej suburbanizacji na obszarach podmiejskich;
- minimalizacja konfliktów przestrzennych w obszarach cennych przyrodniczo i krajobrazowo objętych ochroną prawną, wynikających z presji urbanistycznej oraz istniejącej i planowanej eksploatacji kopalni



Wskazany celem jest także przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu, w tym m.in. ograniczanie skutków suszy w obszarach największego deficytu wody oraz zwiększanie naturalnej retencji oraz ochrona obszarów źródłiskowych, istniejących zbiorników wodnych, w tym starorzeczy, oczek wodnych, torfowisk, bagien i mokradel.

Dokumenty strategiczne zakładają ponad to, że ochrona i wzmocnienie walorów krajobrazu przyrodniczego polegać będzie głównie na ograniczeniu ingerencji w tereny o cechach naturalnych. Służyć temu powinna ochrona cennych zbiorowisk roślinnych związanych z siedliskami m.in. leśnymi, łąkowymi, torfowiskowymi i wodnymi. Istotnym elementem krajobrazu województwa są odznaczające się makrowęzła krajobrazowe największych rzek: Warty, Pilicy i Bzury.

Przedmiotowy obszar jest wyjątkowym i ważnym dla mieszkank i mieszkańców regionu miejscem, w którym ingerencja człowieka powinna być dalece ograniczona a jego ochrona jest przewidziana w dokumentach strategicznych województwa. Mając na uwadze wartość doliny samej w sobie, jej znaczenia w zachowaniu różnorodności biologicznej tej części województwa oraz w łagodzeniu skutków zmian klimatu, w tym głównie wysokich temperatur oraz pustynnienia a także ważnej roli w zachowaniu ogólnopojętego zdrowia lokalnej społeczności wnosimy jak na wstępie.

Załączniki (dostarczone 12.-5.2023)

- 1/ lista podpisów mieszkańców i mieszkank
- 2/ zdjęcia z wnioskowanego terenu